

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “สื่อผลกระทบต่อสุขภาพจิตและการเผยแพร่วัฒนธรรมภาษาบาลีในสังคมไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ส่วนตัว ต่อความคิดเห็นต่อผลกระทบต่อสุขภาพจิต ผลติกรรมการรับชมผลกระทบต่อสุขภาพจิต และผลติกรรมการเลียนแบบทางวัฒนธรรมภาษาบาลี อันได้แก่ การแต่งกาย การรับประทานอาหาร การท่องเที่ยว การพัฒนาและภาระนักเรียนภาษาบาลี รวมถึงการแสดงความรักโดยมีแบบแผนติดตาม ภาษาบาลีของกลุ่มวัยรุ่นไทย และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดครั้งเดียว (One Shot Descriptive Study) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีประชากรที่ศึกษาคือ กลุ่มวัยรุ่นอายุระหว่าง 14-25 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ จะใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ สถิติ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎี แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาศึกษาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีการเปิดรับสื่อ (Selective Exposure) แนวคิดเรื่องผลและอิทธิพลของผลกระทบต่อสุขภาพจิต (Effect) แนวคิดการศึกษาในมิติเชิงวัฒนธรรม (Cultural Dimensions) แนวคิดเรื่องทัศนคติ (Attitude) ทฤษฎีการเลียนแบบ (Modeling) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คนพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่า เพศชายมีอายุระหว่าง 20-22 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพอาชีพนักเรียน/นักศึกษาสำหรับรายได้ส่วนตัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ น้อยกว่า 10,000 บาท

ผลสรุปการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ พบว่าคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์อันได้แก่ อายุ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อผลกระทบต่อสุขภาพจิตของกลุ่มวัยรุ่น กล่าวคือ อายุที่แตกต่างกันทำให้ความคิดเห็นต่อผลกระทบต่อสุขภาพจิตของกลุ่มวัยรุ่นแตกต่างกัน ส่วนคุณลักษณะทางประชากรอันได้แก่ เพศ การศึกษา อาชีพและรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อผลกระทบต่อสุขภาพจิตของกลุ่มวัยรุ่น กล่าวคือ เพศ การศึกษา อาชีพและรายได้ ที่แตกต่างกันไม่

ทำให้ความคิดเห็นต่อผลกระทบลี่ของกลุ่มวัยรุ่นแตกต่างกัน ส่วนตัวแปรคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซழผลกระทบลี่ของกลุ่มวัยรุ่น กล่าวคือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกันทำให้พฤติกรรมการซழผลกระทบลี่ของกลุ่มวัยรุ่นแตกต่างกัน และสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์กับการเลียนแบบทางวัฒนธรรมจากผลกระทบลี่อันได้แก่ การรับประทานอาหาร การท่องเที่ยว การแต่งกาย การแสดงความรักโรมานติค การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหนลี่ของกลุ่มวัยรุ่น พบว่า คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้าน เพศ มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบด้านการแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหนลี่ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบด้านการแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหนลี่แบบที่แตกต่างกัน คุณลักษณะประชากร ด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบด้านการฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหนลี่ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบด้านอื่น ๆ กล่าวคือ เพศที่แตกต่างกันทำให้การเลียนแบบด้านการแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหนลี่แตกต่างกัน คุณลักษณะประชากร ด้านการศึกษามีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบด้านการฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหนลี่แตกต่างกัน คุณลักษณะประชากร ด้านอาชีพมีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบด้านการรับประทานอาหารและภาระทางบ้านอันได้แก่ การรับประทานอาหารและภาระทางบ้านที่แตกต่างกัน คุณลักษณะทางประชากรด้านรายได้ มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบด้านการรับประทานอาหาร การแต่งกายและการฟังเพลง แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบด้านอื่น ๆ กล่าวคือรายได้ ที่แตกต่างกันทำให้การเลียนแบบการรับประทานอาหาร การแต่งกายและการฟังเพลงของกลุ่มวัยรุ่นแตกต่างกัน

ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็น และพฤติกรรมการซழผลกระทบลี่กับพฤติกรรมการเลียนแบบทางวัฒนธรรมจากสื่อผลกระทบลี่อันได้แก่ การเลียนแบบทางด้านการรับประทานอาหาร การท่องเที่ยว การแต่งกาย การแสดงความรักโรมานติค การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหนลี่ของกลุ่มวัยรุ่น พบว่าตัวแปรความคิดเห็นต่อผลกระทบลี่ศัพท์คำนึงเกาหนลี่และตัวแปรพฤติกรรมการซழผลกระทบลี่ศัพท์คำนึงเกาหนลี่มีความสัมพันธ์กับการเลียนแบบทางวัฒนธรรมจากสื่อผลกระทบลี่ทั้ง 5 ด้านในทิศทางเดียวกัน ซึ่งหมายถึง หากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในเชิงบวก และมีพฤติกรรมการซழผลกระทบลี่ศัพท์คำนึงเกาหนลี่ในปริมาณมากขึ้น ก็จะมีพฤติกรรมการเลียนแบบจากสื่อผลกระทบลี่ในด้าน การรับประทานอาหาร การท่องเที่ยว การแต่งกาย การฟังเพลงและการนิยมนักร้องเกาหนลี่ การแสดงความรักโรมานติคมากขึ้นด้วย